

Projectplan Waterwet

Lemiers – WiB-voorrangmaatregel uitbreiding buffer Mamelis

2 februari 2024 - versie 1

Definitief vastgesteld door het Dagelijks bestuur d.d. 20 februari 2024

Inhoud

Hoofdstuk 1	Projectbeschrijving	3
1.1	Aanleiding en doel	3
1.2	Ligging en begrenzing plangebied	3
1.3	Beschrijving van de waterstaatswerken (gewenste situatie)	6
1.4	Beschikbaarheid gronden	9
1.5	Effecten van het plan	9
1.6	Legger	10
1.7	Beheer en onderhoud	10
1.8	Samenwerking	10
Hoofdstuk 2	Verantwoording	11
2.1	Verantwoording op basis van wet- en regelgeving	11
2.2	Verantwoording op basis van beleid	11
2.3	Verantwoording van de keuzen in het project	13
2.4	Benodigde vergunningen en meldingen	15
2.5	Communicatie	15
Hoofdstuk 3	Rechtsbescherming	16
Hoofdstuk 4	Bijlagen	18

1 Hoofdstuk 1 Projectbeschrijving

1.1 Aanleiding en doel

Binnen het programma Water in Balans van Waterschap Limburg lopen diverse verkenningen naar maatregelen om het regionale watersysteem klimaatbestendig in te richten en te laten voldoen aan de provinciale normering. Verkenning Lemiers en Oud-Lemiers is daar één van. Het plangebied van Verkenning Lemiers en Oud-Lemiers bevindt zich in het meest zuidoostelijke deel van Limburg, in de gemeente Vaals en in Duitsland en heeft een oppervlakte van ruim 2.000 ha. De verkenning is breed van opzet en kent een doorlooptijd van enkele jaren. Naast de brede verkenning zijn er vanwege de grote opgave enkele voorrangmaatregelen geïdentificeerd die vooruitlopend op het integrale plan kunnen worden uitgewerkt. De uitbreiding van buffer Mamelis is een dergelijke voorrangmaatregel.

Buffer Mamelis is een waterschapsbuffer gelegen bij Mamelis tussen de Mamelisserweg, de N278 en de Oude Akkerweg (zie figuur 1). Deze buffer is aangesloten op de Selzerbeek, deze is op zijn beurt weer aangesloten op een uitgebreid stelsel van verschillende watergangen tussen Vijlen en Lemiers. Naast de watergangen zijn er tevens grubben aanwezig op de hellingen, die watervoerend zijn bij regenval. Deze regenwaterstromen worden geborgen binnen de buffers die Waterschap Limburg verspreid over de helling heeft gecreëerd. Vanaf de dorpskern van Vijlen loopt een grub over agrarische percelen richting buurtschap Mamelis, waardoor regenwater in de richting van het buurtschap stroomt.

Op dit moment voldoet Buffer Mamelis niet aan de T25 normering. Simulaties wijzen uit dat de hoeveelheid afstromend water vanaf de helling bij een T25 scenario niet in totaliteit geborgen kan worden binnen buffer Mamelis. Hierdoor kan benedenstrooms aan de buffer wateroverlast ontstaan bij de monumentale bebouwing van buurtschap Mamelis. Waterschap Limburg wilt daarom de capaciteit van de buffer vergroten.

De doelstelling van project Buffer Mamelis betreft het uitbreiden van de bestaande buffer tot de T25 norm. Daarnaast heeft Waterschap Limburg de ambitie om buffer Mamelis te laten voldoen aan de T100 situatie. Door buffercapaciteit uit te breiden met ca. 3.500 m³, kan de T100 ambitie worden behaald bij Buffer Mamelis. Hierbij is veel waarde gehecht aan de landschappelijke inpassing van de buffercompartimenten en is een ontwerp met draagvlak onder de bewoners gezocht.

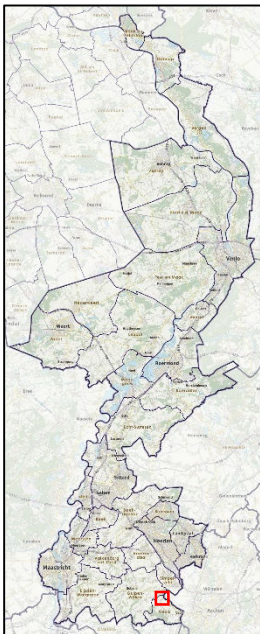
1.2 Ligging en begrenzing plangebied

Buffer Mamelis bestaat uit vier buffercompartimenten in eigendom van drie verschillende eigenaren (zie figuur 2). Twee compartimenten zijn in eigendom van Waterschap Limburg, een compartiment is eigendom van gemeente Vaals en een compartiment is eigendom van Provincie Limburg

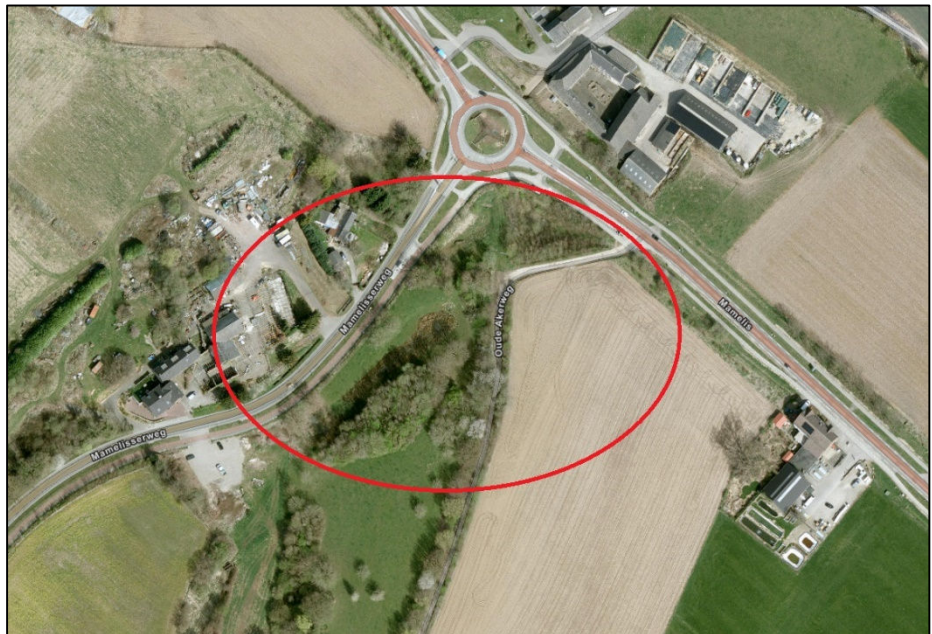
Het meest zuidelijk gelegen compartiment is in het bezit van de gemeente en staat in verbinding met de Mamelisserweg door middel van kolken aan de zijkanten van de weg. Het compartiment van gemeente Vaals loopt over in het aangrenzende compartiment van Waterschap Limburg. Dit compartiment heeft de grootste bergingscapaciteit en ligt centraal in het plangebied.

Noordelijk van het grote compartiment van Waterschap Limburg ligt een tweede compartiment van Waterschap Limburg. Het tweede compartiment ligt benedenstrooms in het verlengde van het gemeentelijk compartiment en het eerste compartiment van Waterschap Limburg, waardoor regenwater door 3 compartimenten stroomt voordat het via een koker onder de rotonde naar de Selzerbeek wordt geleid.

Tenslotte is het meest oostelijk gelegen compartiment aangelegd door Provincie Limburg voor het bergen van water vanaf de N278 en heeft een eigen overstort op dezelfde koker onder de rotonde naar de Selzerbeek.

Figuur 1 Locatie in Limburg

Figuur 2 Locatie bestaande buffers rondom Mamelis

Figuur 3 Eigendomskaart buffercompartimenten rondom Mamelis

1.3 Beschrijving van de waterstaatswerken (gewenste situatie)

Op grond van artikel 5.4 lid 2 van de Waterwet bevat een projectplan:

- Een beschrijving van de voorgenomen werken;
- De wijze waarop deze worden uitgevoerd;
- Een beschrijving van de te treffen voorzieningen gericht op het ongedaan maken of beperken van de nadelige gevolgen van de uitvoering van de werken.

Uit te voeren werkzaamheden

Bij de ambitie van Waterschap Limburg om te voldoen aan een T100 scenario is ca. 3.500 m³ extra waterbergingscapaciteit benodigd. Deze capaciteit dient aanvullend aan de bestaande buffercapaciteit van 3.461 m³ te worden gerealiseerd, waardoor een totale capaciteit van 6.970 m³ benodigd is binnen de waterschapsbuffers bij een T100 scenario.

Waterschap Limburg heeft onderzoek gedaan naar de mogelijkheden om de aanvullende capaciteit te realiseren. In dit onderzoek zijn acht diverse ontwerpvarianten voor de waterberging onderzocht. De acht ontwerpvarianten verschilden in locatie en capaciteit. Twee ontwerpvarianten betroffen de uitbreiding van de bestaande compartimenten van Waterschap Limburg, waarbij zowel een uitbreiding voor een T25 scenario als een uitbreiding voor een T100 scenario is onderzocht. Vier overige ontwerpvarianten betroffen het realiseren van nieuwe buffercompartimenten op verschillende locaties rondom de bestaande compartimenten, waarbij tevens verschillende groottes van de compartimenten zijn onderzocht. De zevende ontwerpvariant betrof een verkenning van maatregelen door landschapselementen toe te voegen in de stroombanen van het regenwater. Tot slot is een combinatie van verschillende maatregelen onderzocht als achtste ontwerpvariant.

Op basis van verschillende indicatoren is een multicriteria-analyse uitgevoerd waarbij de effecten van de ontwerpvarianten in beeld zijn gebracht voor verschillende onderwerpen. Tot deze indicatoren behoren onder andere: bergingscapaciteit, technische haalbaarheid, aantasting van bestaande ecologie, mogelijkheden voor versterking van ecologie, landschappelijke inpasbaarheid, beschikbaarheid over gronden en intensiviteit voor beheer & onderhoud. Waterschap Limburg heeft een afweging gemaakt tussen de ontwerpvarianten op basis van de multicriteria-analyse, waaruit de keuze voor de voorkeursvariant voortvloeit.

De voorkeursvariant voor de maatregel bij Buffer Mamelis betreft de aanleg van een nieuw buffercompartiment. Het compartiment wordt bovenstrooms gesitueerd aan de bestaande compartimenten van Buffer Mamelis. Hier zijn 2 voormalige ontginningskuilen gelegen waardoor 2 stroombanen van het regenwater lopen en samenkomen. Tussen de ontginningskuilen en de bestaande compartimenten ligt een grasvlakte waarop het ontwerp van het nieuwe buffercompartiment wordt voorzien.

Door de bestaande buffercapaciteit met 3.500 m³ uit te breiden, wordt een klimaatrobuuste uitbreiding aangelegd. Hierbij wordt ruimschoots voldaan aan de T25-norm en wordt de ambitie van T100 kostenefficiënt - en goed landschappelijk ingepast - gerealiseerd. Daarnaast is er draagvlak in de omgeving. Door realisatie van het plan worden 5 risicopanden beschermd tegen wateroverlast. Additionele redenen om hier te kiezen voor het ambitieniveau T100 zijn:

- Er is voldoende ruimte om een T100 te bergen.
- De nieuwe opgave voor T25 (conform huidige klimaatcijfers STOWA 2018) komt ongeveer overeen met de huidige opgave voor T100. We leggen hiermee een klimaatrobuuste voorrangmaatregel aan.
- Al het water dat in buffer Mamelis extra geborgen kan worden, draagt bij aan vermindering van overlast vanuit de Selzerbeek en de Geul.
- De kosten-baten-factor is circa 1 en de realisatiekosten zijn verhoudingsgewijs laag.

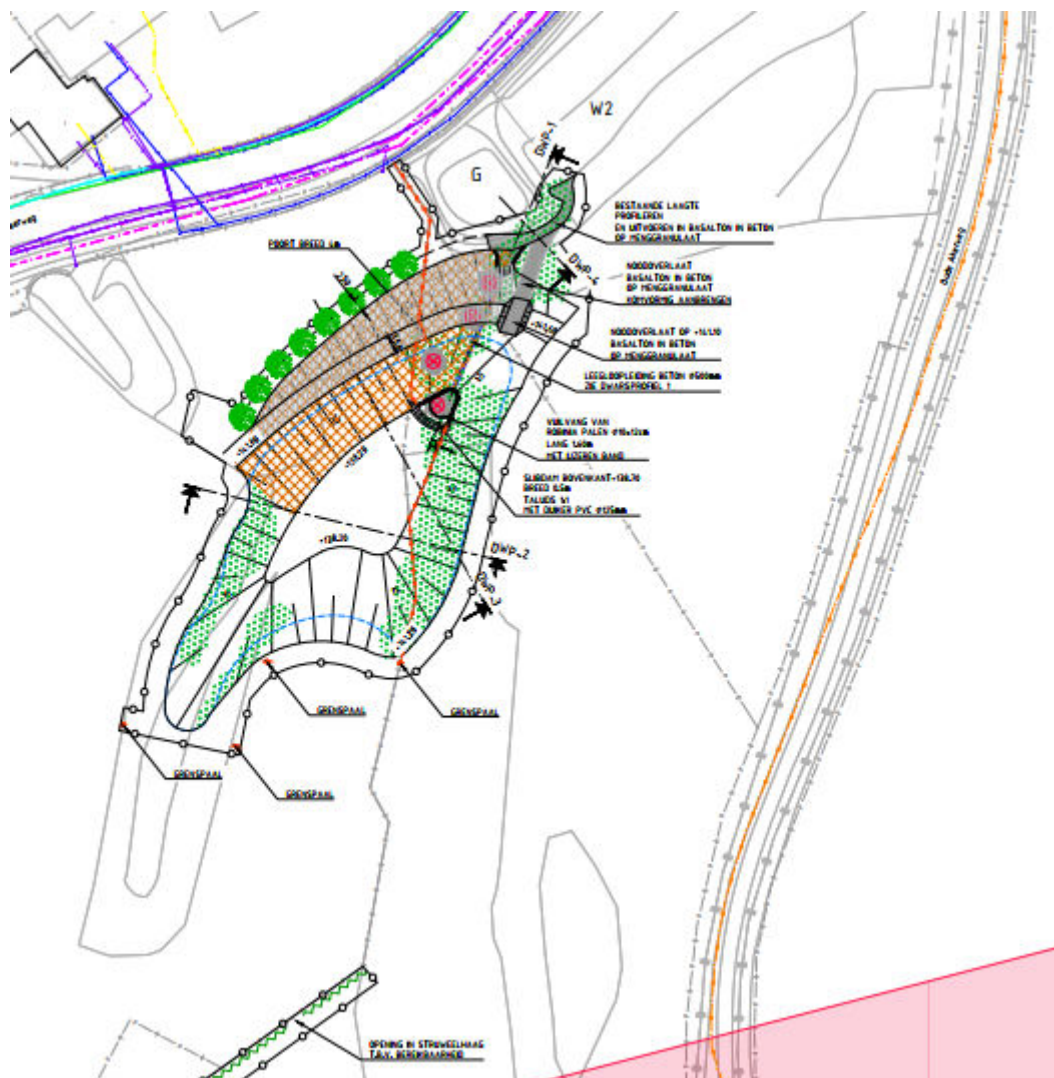
In tegenstelling tot overige onderzochte ontwerpvarianten, kan het effect van de buffer op ecologie en landschap worden beperkt. Zo worden de dassenburchten in de voormalige ontginningskuilen niet aangetast en zijn de te verwijderen bomen en struweel geminimaliseerd. Daarnaast wordt de gronddam aangesloten op de bestaande hoogtelijnen en worden acht fruitbomen en twee struweelhagen aangeplant om de ecologische en landschappelijke waarden van de locatie te versterken. Op technisch vlak is het ontwerp haalbaar en ook qua beheer en onderhoud heeft deze ontwerpvariant de voorkeur boven de overige opties.

Het ontwerp bestaat uit een gronddam welke zowel aan noordoostelijke zijde als aan de zuidwestelijke zijde aansluit op hoger gelegen gronden. Vanwege de aanwezigheid van dassen nabij de buffer, wordt uit veiligheidsoogpunt gaas voorzien in de gronddam om verzwakking als gevolg van graafactiviteiten te voorkomen. Ten zuiden van de gronddam ligt een natuurlijke laagte waarvan optimaal gebruik wordt gemaakt door verdere ontgraving en profilering van het buffercompartiment. Hierdoor kan voldoende capaciteit voor het T100 scenario worden bereikt. In de noordoostelijke hoek is een leegloopleiding aangebracht, waardoor het water naar de reeds bestaande buffercompartimenten van Waterschap Limburg stroomt. Beide zijdes van de leegloopleiding worden vastgezet in een kleikist en afgewerkt met stapelstenen en een basaltbodemdekking. De instroomzijde van de leegloopleiding wordt voorzien van een slibdam en vuilvang. Aan de andere kant van de leegloopleiding worden een uitstroombak en spindelschuif toegepast. Tot slot wordt aan de westelijke zijde van de gronddam een noodoverlaat in basalt toegepast.

In bijlage 1 is de ontwerp-tekening van het nieuwe buffercompartiment toegevoegd.

Ten opzichte van de tekening in het ontwerp projectplan zijn er twee kleine wijzigingen aangebracht in het ontwerp:

- De gronddam is verhoogd met 20cm, van +141.40 NAP naar +141.60 NAP, door de toevoeging van een kleidek, een extra beschermingslaag op de gronddam ter voorkoming van uitspoeling.
- De noodoverlaat is verplaatst naar de oostzijde van de gronddam, zodat de uitstroom van de overlaat geen risico vormt voor de teen van de gronddam en beter aansluit op de benedenstroomse buffercompartimenten.

Figuur 4 Uitsnede uit Definitief Ontwerp van het te realiseren buffercompartment Mamelis

Wijze van uitvoering

Voordat met de uitvoering gestart kan worden, is nog aanvullende informatie nodig met betrekking tot detailplanning, werkvolgorde en fasering. De nadere uitwerking van deze details vindt in een later stadium plaats op basis van het definitief vast te stellen projectplan, de vergunningen en de beschikbaarheid van de benodigde ruimte.

Middels een RAW-bestek wordt de resultaatverplichting voor de uitvoerende partij vastgelegd. Naast een detailbeschrijving van de aan te leggen maatregelen, wordt hierin ook sturing gegeven aan de wijze waarop de uitvoering dient te verlopen. Hierbij dient gedacht te worden aan uitvoeringsperioden, aan- en afvoerroutes, werktijden, stopmomenten en andere activiteiten rondom het plangebied.

De beschrijving van de maatregelen zoals genoemd in dit projectplan dienen als basis voor de verdere uitwerking tot een bestek. In het bestek is de exacte maatvoering uitgewerkt en het ontwerp verder gedetailleerd. Het is mogelijk dat tijdens deze detaillering beperkt afgeweken wordt van het voorliggend ontwerp. Ook tijdens de uitvoering kunnen onvoorziene afwijkingen ontstaan, waarbij

voorwaarde is dat deze geen afbreuk doen aan de functionele, hydrologische eisen en niet leiden tot andere effecten dan omschreven in dit projectplan. Volgens planning zullen de werkzaamheden in de loop van 2024 worden uitgevoerd.

Te treffen voorzieningen

Zowel het plan als de werkzaamheden zelf hebben geen blijvende nadelige gevolgen. Anders dan de reguliere, voor de uitvoering van het werk benodigde maatregelen (denk hierbij aan bebording en werkkerreinafscherming, rijplaten, boombescherming, e.d.) is het treffen van speciale voorzieningen niet voorzien.

Als gevolg van dit ontwerp projectplan is geen financiële schade voorzien die de uitvoering van het project in de weg staat. Indien een belanghebbende ten gevolge van dit besluit toch schade lijdt of zal lijden, die redelijkerwijs niet of niet geheel te zijnen laste behoort te blijven en ten aanzien waarvan de vergoeding niet of niet voldoende anderszins is verzekerd, kan op grond van artikel 7.14 van de Waterwet een verzoek om schadevergoeding worden ingediend. Voor de wijze van indiening van een dergelijk verzoek en voor de procedure wordt verwezen naar de Verordening Nadeelcompensatie Waterschap Limburg.

1.4 Beschikbaarheid gronden

De werkzaamheden worden uitgevoerd op percelen die deels in eigendom zijn van het waterschap. De overige percelen zijn in het bezit van een particuliere grondeigenaar. Er is een overeenkomst met de grondeigenaar.

Tijdens de uitvoering is het noodzakelijk om tijdelijke werkruimte te realiseren op grond van derden. In de voorbereidingsfase is overeenstemming verkregen met de betreffende grondeigenaar tot het tijdelijk gebruik van benodigde gronden.

1.5 Effecten van het plan

Positieve effecten van het plan:

- Het verhogen van de buffercapaciteit vermindert de regenwateroverlast in buurtschap Mamelis;
- Als gevolg van de maatregelen neemt de capaciteit van Buffer Mamelis toe met meer dan 3.500 m³, waardoor Waterschap Limburg de ambitie bereikt om op deze locatie te voldoen aan een T100 scenario;
- Door het toevoegen van een aanvullend buffercompartiment bovenstrooms aan de bestaande compartimenten, wordt het regenwater wordt hogerop in het gebied opgevangen. Hierdoor krijgt Waterschap Limburg meer mogelijkheden om het regenwater te beheren;
- Door het aanbrenge van landschapselementen in de vorm van struweelhagen en fruitbomen wordt zowel de ecologische waarde als de landschappelijk waarde van het gebied vergroot;
- Aan de reeds bestaande waterschapscompartimenten worden geen werkzaamheden voorzien, waardoor de landschappelijke inpassing en de ontwikkelde ecologische waardes niet worden verstoord en intact blijven.

Negatieve effecten van het plan:

- Voor het aansluiten van de grond dam op het bestaande landschap en het profileren van het buffercompartiment dienen vier bomen en enkele struweelranden verwijderd te worden. Hiervoor worden acht bomen herplant en landschappelijk ingepast en wordt het struweel ruimschoots gecompenseerd / teruggeplant.

1.6 Legger

Ingevolge artikel 5.1, eerste lid, van de Waterwet draagt de beheerder zorg voor de vaststelling van een legger. In de legger worden de ligging, vorm, afmeting en constructie waaraan waterstaatswerken moeten voldoen omschreven. Door de provincie is in de Waterverordening Limburg nader omschreven welke waterlopen in de legger vastgelegd dienen te worden en wanneer ontwerpgegevens moeten worden opgenomen.

Daarnaast schrijft artikel 78, tweede lid van Waterschapswet voor dat het waterschap dient te beschikken over een legger waarin de onderhoudsplichtigen en onderhoudsverplichtingen zijn opgenomen. Beide wettelijke verplichtingen zijn door het waterschap in één legger geïntegreerd.

De legger bepaalt op grond van de Keur tot waar het regime van de Keur van toepassing is. De Keur bevat gebods- en verbodsbepalingen en biedt een grondslag voor algemene regels. Deze bepalingen zijn verschillend voor in de legger opgenomen primaire en secundaire oppervlaktewateren.

Naar aanleiding van het projectplan dient de legger wel te worden aangepast. Er wordt een nieuw waterbuffercompartiment toegevoegd op de legger. Voor het wijzigen van de legger zal een separaat besluit worden opgesteld. De procedures worden op elkaar afgestemd omdat beide besluiten onlosmakelijk met elkaar verbonden zijn.

1.7 Beheer en onderhoud

Het waterschap is momenteel eigenaar en beheerder van de bestaande buffer. Het nieuwe buffercompartiment wordt voorzien op een grondgebied dat deels in eigendom is bij Waterschap Limburg en deels in eigendom bij een particuliere perceelseigenaar. Waterschap Limburg wordt beheerder van het complete aan te leggen buffercompartiment, echter blijft een gedeelte van het compartiment in eigendom van een particuliere grondeigenaar. Het waterschap heeft een eeuwigdurende kwalitatieve verplichting met het opstalrecht voor de grond dam afgesloten met de particuliere grondeigenaar.

1.8 Samenwerking

De werkzaamheden zijn afgestemd met de gemeente Vaals, grondeigenaren en omwonenden. Om de werkzaamheden uit te kunnen voeren is het verder noodzakelijk om tijdelijke werkruimte te realiseren op grond van derden.

Het project vormt onderdeel van de grote Verkenning Lemiers, waarin het waterschap met behulp van een werkgroep gezamenlijk maatregelen vaststelt om wateroverlast in Lemiers en Oud Lemiers te verminderen.

2 Hoofdstuk 2 Verantwoording

2.1 Verantwoording op basis van wet- en regelgeving

Het werk dient bij te dragen aan de doelstellingen van de Waterwet. De toepassing van de Waterwet is gericht op:

- a) het voorkomen en waar nodig beperking van overstromingen, wateroverlast en waterschaarste, in samenhang met
- b) bescherming en verbetering van de chemische en ecologische kwaliteit van watersystemen en;
- c) vervulling van maatschappelijke functies door watersystemen (artikel 2.1 Waterwet).

De bijdrage van dit project bestaat uit:

a. overstromingen, wateroverlast en waterschaarste

Door de in dit projectplan beschreven werkzaamheden zal de kans op wateroverlast in buurtschap Mamelis verkleind worden.

b. chemische en ecologische kwaliteit

Geen gevolgen.

c. gevolgen maatschappelijke functies watersysteem

Geen gevolgen.

2.2 Verantwoording op basis van beleid

2.2.1 Provinciale Omgevingsverordening Limburg

In de Provinciale Omgevingsverordening is vlakdekkend aangegeven tot welk niveau bescherming tegen wateroverlast dient te worden geboden vanuit het regionaal watersysteem. Voor bebouwde gebieden in het stroomgebied van de Geul betekent dit dat tot een afvoergebeurtenis die gemiddeld eens in de 25 jaar voorkomt (jaarlijkse kans 1:25) wateroverlast voorkomen dient te worden. De creatie van aanvullende buffercapaciteit voor buffer Mamelis leidt tot vergroting van de bergingscapaciteit van de Selzerbeek en draagt zodoende bij aan het verminderen van de kans op wateroverlast in buurtschap Mamelis maar ook aan het verminderen van de bijdrage aan piekafvoeren op de Geul verder benedenstrooms.

2.2.2 Kaderrichtlijn Water

In Nederland vertaalt de Rijksoverheid vanuit de Europese Unie, de Kaderrichtlijn Water (KRW) in landelijke beleidsuitgangspunten, kaders en instrumenten. De Minister van Infrastructuur en Milieu is eindverantwoordelijk voor de uitvoering van de KRW. De Kaderrichtlijn Water heeft tot doel om de ecologische toestand van oppervlaktewater en waterafhankelijke terrestrische natuur te beschermen en te verbeteren. Ook de chemische kwaliteit van grond- en oppervlaktewater dient te worden verbeterd, waarbij emissies van prioritair stoffen gereduceerd, dan wel beëindigd dienen te worden. Dit alles leidt tot een duurzame toestand en duurzaam gebruik van het watersysteem. Per oppervlaktewatertype zijn deze algemene doelstellingen vertaald in specifieke, meetbare doelstellingen c.q. in natuurlijke karakteristieken van deze watertypen, wanneer zij in een goede ecologische toestand verkeren. Door de realisatie van meer dan 3.500 m³ buffercapaciteit worden piekafvoeren uit het watersysteem afgevangen. Dit draagt bij aan de bescherming en verbetering van de ecologische waterkwaliteit in de Selzerbeek, met name de leefomstandigheden voor macrofauna.

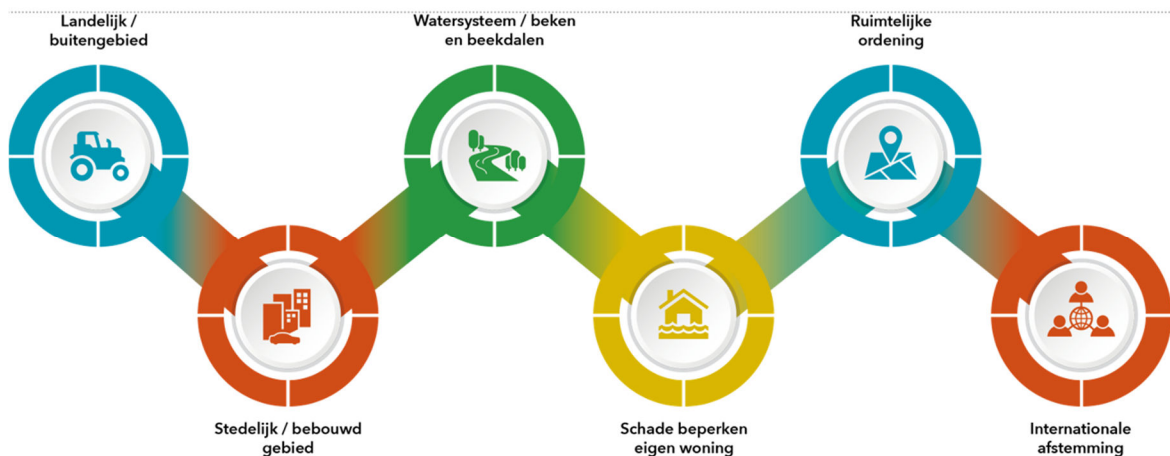
2.2.3 Het waterbeheerprogramma 2022 – 2027 ‘Limburgs water in een veranderend klimaat’

Op 8 december 2021 is het waterbeheerprogramma voor de beleidsperiode 2022-2027 vastgesteld. Het waterbeheerprogramma is de opvolger van het Waterbeheerplan 2016-2021. In het waterbeheerprogramma is onderscheid gemaakt tussen vier watertaken:

- hoogwaterbescherming Maasvallei: bescherming tegen overstromingen vanuit de Maas;
- klimaatadaptatie: balans tussen water afvoeren én water vasthouden;
- waterkwaliteit en ecologie: het water is schoon en wateren zijn natuurlijk ingericht;
- zuiveren en waterketen: zuiveren rioolwater en grondstoffen terugwinnen en gebruiken.

Wat betreft het herinrichten van beken in het kader van klimaatadaptatie en waterbeheer, waarin een juiste balans is tussen water afvoeren én water vasthouden zijn de volgende speerpunten geformuleerd:

- een gebiedsgerichte aanpak voor klimaatadaptatie;
- het beperken van wateroverlast vanuit het Limburgse systeem, wat betekent dat soms nieuwe buffers worden aangelegd, bestaande buffers worden vergroot of de afvoer van een watergang wordt verbeterd;
- het inrichten van beekdalen als klimaatbuffer, door bijvoorbeeld natuurlijke waterbuffers (natuurlijke beekdalen, overloopgebieden) maar ook kunstmatige regenwaterbuffers met een goede, landschappelijke inpassing;
- kansen pakken om waterdoelen te combineren met die van de provincie voor natuur en stikstof.

Figuur 5: Knoppenmodel ‘Water in Balans’ - 6 knoppen om aan te draaien in overeenstemming met 7 partners

‘Water in Balans’ is onderdeel van het waterbeheerprogramma en geeft invulling aan (o.a.) bovenstaande speerpunten. Het is een uitvoeringsprogramma waar wordt ingezet op een gestructureerde en robuuste aanpak van wateroverlast (zie figuur 3). De aanpak is integraal en in samenwerking met partijen in de directe omgeving. Het Waterschap Limburg bedient hierbij vooral de blauwe knop (‘Regionaal watersysteem’) waarbij concreet wordt gewerkt aan:

- Beken/beekdalen verruimen;
- Duikers vergroten;
- Extra buffers creëren.

Vanuit de grote verkenning Lemiers – Oud Lemiers wordt over alle knoppen gezocht naar mogelijke oplossingen om wateroverlast in het gebied te verminderen, waarbij de trits vasthouden- bergen – afvoeren wordt gehanteerd. Hierbij wordt dus ook zoveel mogelijk naar knop 1 maatregelen gestreefd om water vast te houden waar het valt. In deze voorrangmaatregel richten we ons toch op een knop 3 maatregel omdat dit uitbreiding van een reeds bestaande buffer betreft. Er is in dit gebied ook geen

ruimte voor grote knop 1 maatregelen. Wel hebben we knop 1 maatregelen meegenomen door het aanbrengen van hagen.

Het voorgenomen plan is opgezet vanuit het programma 'Water in Balans' en sluit hiermee goed aan op het waterbeheerprogramma.

2.3 Verantwoording van de keuzen in het project

Ten behoeve van de uitvoering van het projectplan zijn onderstaande aspecten beoordeeld:

Planologische inpassing

De uit te voeren werkzaamheden vallen binnen het plangebied met de bestemming 'Agrarisch met waarden – Landschap' van het bestemmingsplan 'Buitengebied 2013' van de gemeente Vaals. De werkzaamheden passen binnen deze bestemming, dit onder de noemer van 'Water en waterhuishoudkundige doeleinden'.

Daarnaast vinden de uit te voeren werkzaamheden ook gedeeltelijk plaats op locaties met dubbelbestemmingen 'Waarden – Archeologie 4', 'Waarden – Archeologie 5', 'Waarden – Archeologie 7' van het bestemmingsplan 'Buitengebied 2013' van de gemeente Vaals. Indien de werkzaamheden vooraf bij het bevoegd gezag zijn gemeld, voorzien van een overeenkomstig de eisen van het bevoegd gezag uitgevoerd onafhankelijk onderzoek waaruit blijkt dat de verstoringsdiepte van de werkzaamheden of werken minder diep reikt dan het archeologisch relevante niveau, kan het bevoegd gezag op basis van deze melding voorafgaand aan de uitvoering van de werkzaamheden schriftelijk te kennen geven dat voor de betreffende werkzaamheden geen omgevingsvergunning voor het uitvoeren van werken, geen bouwwerken zijnde, en werkzaamheden is vereist; In dit kader is het uitgevoerde archeologische bureauonderzoek in bijlage 3 ingediend bij het bevoegd gezag.

Tot slot valt het projectgebied binnen gebiedsaanduiding 'milieuzone – bodembeschermingsgebied'. Gezien de werkzaamheden niet leiden tot een onevenredige vermindering van de kwaliteit van de bodem en de waarden daarvan, valt de ontwikkeling binnen de regels van het bestemmingsplan.

Bodem

Het bodemonderzoek is reeds uitgevoerd, zie bijlage 2. Op basis van de bevindingen uit onderhavig bodemonderzoek zijn er vanuit milieu hygiënisch oogpunt geen belemmeringen c.q. beperkingen voor de voorgenomen aanleg van de waterbuffer op deze locatie.

Archeologie

Voorafgaand aan het opstellen van het projectplan is een archeologische bureauonderzoek uitgevoerd. De rapportage hiervan is toegevoegd in bijlage 3.

Op basis van deze toets zal het werk worden uitgevoerd onder Archeologische begeleiding. Hiervoor zal nog een Programma van Eisen worden opgesteld, dat wordt afgestemd met bevoegd gezag.

Kabels en leidingen

Uit de KLIC-melding volgt dat er geen kabels en leidingen binnen het projectgebied liggen die de uitvoering van de plannen in de weg staan. In het zuidoosten van het projectgebied loopt een hoge druk leiding van DPO, waarover een Eis-voorzorgsmaatregel geldt (zie bijlage definitief ontwerp). De werkzaamheden aan het buffercompartiment vinden echter niet in de nabijheid van de leiding en omliggende beschermingszone plaats.

Explosieven

Voorafgaand aan het opstellen van het projectplan is een OOO-bodemonderzoek uitgevoerd. De rapportage hiervan is toegevoegd in bijlage 4.

Op basis van deze toets hoeven er geen verdere onderzoeken uitgevoerd te worden in het kader van de geplande werkzaamheden. In gebieden die als onverdacht zijn aangemerkt kunnen de geplande werkzaamheden op reguliere wijze worden uitgevoerd. Daarbij wordt wel aangeraden om uitvoerende partijen op de hoogte te stellen van het Protocol Toevalsvondst

Ecologie

Voorafgaand aan het opstellen van dit projectplan is een Quickscan flora en fauna uitgevoerd. De rapportage hiervan is toegevoegd in bijlage 5.

Samenvattend bevat deze de volgende onderdelen:

- Het plangebied overlapt niet met Natura 2000-gebieden of andere beschermde natuur- of landschapszones. Er zijn geen vervolgstappen nodig op grond van de Wet Natuurbescherming (Natura 2000) en de Omgevingsverordening Limburg 2014, onderdeel Natuur;
- Het plangebied is geschikt als leefgebied voor enkele algemeen voorkomende soorten. Voor deze soorten geldt een vrijstelling bij ruimtelijke ingrepen op grond van de Beleidsregels ten behoeve van de passieve soortenbescherming onder de Wet natuurbescherming in Limburg en de Gedragscode Flora en Faunawet voor Waterschappen 2012. De werkzaamheden dienen volgens de gedragscode te worden uitgevoerd;
- De kapwerkzaamheden dienen buiten de broedperiode te worden uitgevoerd (indicatie broedperiode 15 maart – 15 juli);
- Er heeft een vervolgonderzoek plaatsgevonden naar (niet zichtbare) dassenholen.
 - o Tijdens de planuitwerking heeft pro-actief overleg plaatsgevonden op locatie met Provincie Limburg. Hierbij zijn de zichtbare dassenholen bezichtigd en is het ontwerp van het buffercompartiment toegelicht. Het ontwerp is dusdanig gedimensioneerd dat de hoogst mogelijke waterstand in het compartiment niet stijgt tot hoger als de laagstgelegen dassenhol. Provincie Limburg heeft aangegeven dat er geen belemmeringen zijn op het gebied van dassen indien het vervolgonderzoek uitwijst dat er geen (niet zichtbare) dassenholen worden aangetroffen op lager gelegen locaties dan de hoogst mogelijke waterstand.
 - o Het vervolgonderzoek is uitgevoerd in januari 2024. Bewoningssporen bleken niet aanwezig bij de voorkeursvariant. Wel is er een actieve dassenwissel aanwezig op ca. 20 m van de voorkeursvariant. Met de aanleg van de buffer zal rekening worden gehouden met het kennisdocument das (BIJ12, 2007) om verstoring en eventuele negatieve effecten te voorkomen. Deze voorwaarden zullen worden opgenomen in het ecologisch werkprotocol.
- Voor de uitstoot van stikstofverbindingen door de uitvoering van de werkzaamheden is een berekening uitgevoerd met het rekenprogramma AERIUS Calculator (zie bijlagen 6A en 6B). Uit de berekeningen blijkt dat er, als gevolg van inzet van materieel en vervoersmiddelen ten behoeve van het project, een eenmalige verwaarloosbare tijdelijke maximale toename is van 0,01 mol/ha/jr op Natura 2000-gebied Geuldal. Eenmalige tijdelijke bijdragen van 0,01 mol per hectare per jaar of minder kunnen op zichzelf niet leiden tot een significante verandering in zuurgraad of voedselrijkdom op de langere termijn en zijn niet maatgevend in het al dan niet behalen van de instandhoudingsdoelstellingen. Gezien de tijdelijkheid van het project is de samenhang met andere plannen en projecten minimaal. Op grond van het niet optreden van significante gevolgen voor de relevante natura 2000 gebieden is het aanvragen van een vergunning niet nodig.
- Voor de aanleg van de buffer wordt niet meer dan 1000 m² houtopstand of meer dan 20 bomen in een rijbeplanting gekapt, waardoor de kap niet onder het onderdeel houtopstanden valt. Ook geldt er een vrijstelling (artikel 9.18) voor een meldplicht voor het kappen van houtopstanden.

2.4 Benodigde vergunningen en meldingen

Om de werkzaamheden te kunnen uitvoeren zijn de hieronder vermelde meldingen ingediend en onderstaande vergunningen aangevraagd:

Omgevingsvergunning

Voor de uit te voeren werkzaamheden is een Omgevingsvergunning Aanleg (Werk- of werkzaamheden uitvoeren) op grond van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht nodig. De vergunningsaanvraag is ingediend bij de gemeente Vaals.

Besluit lozen buiten inrichtingen

Op grond van artikel 1.15 van het Besluit lozen buiten inrichtingen is voor het lozen ten gevolge van ontgravingen of baggerwerkzaamheden als bedoeld in artikel 3.17 in een oppervlaktewaterlichaam, dat niet in beheer bij het Rijk is, en dat plaatsvindt door de beheerder (het waterschap) of ter uitvoering van onderhoudsverplichtingen als bedoeld in de Waterschapswet geen melding vereist.

Besluit bodemkwaliteit

Bouwstoffen

Alle toe te passen bouwstoffen/materialen (beton, e.d.) die in contact komen met het watersysteem zullen voldoen aan de kwaliteitsregels van het Besluit Bodemkwaliteit.

Grond/baggerspecie

Voor wat betreft de toepassing van grond of (onderhouds)baggerspecie is het Besluit Bodemkwaliteit van toepassing.

Het bodemonderzoek heeft plaatsgevonden, zie bijlage 2. Op basis van de bevindingen uit onderhavig bodemonderzoek zijn er vanuit milieu hygiënisch oogpunt geen belemmeringen c.q. beperkingen voor de voorgenomen aanleg van de waterbuffer op deze locatie.

Wet natuurbescherming

Voor de uit te voeren werkzaamheden is geen vergunning op grond van de Wet natuurbescherming nodig.

Watervergunning (melding/ambtshalve)

Voor de uit te voeren werkzaamheden is geen Watervergunning nodig.

Ontgrondingswet

Voor de uit te voeren werkzaamheden is geen vergunning op grond van de Ontgrondingswet nodig.

Activiteitenbesluit milieubeheer

Voor de uit te voeren werkzaamheden is geen melding op grond van het Activiteitenbesluit milieubeheer nodig.

Monumentenwet

Voor de uit te voeren werkzaamheden is geen vergunning op grond van de Monumentenwet nodig.

2.5 Communicatie

In de voorbereidingsfase vond overleg plaats met de (aanliggende) grondeigenaren en de gemeente Vaals. Daarnaast heeft er een enquête onderzoek plaatsgevonden met de bewoners van Lemiers en Oud-Lemiers. Op 22 november heeft een inloopbijeenkomst voor omwonenden en andere belanghebbenden plaatsgevonden, waarbij het definitieve ontwerp is toegelicht.

3 Hoofdstuk 3 Rechtsbescherming

Dit projectplan is voorbereid overeenkomstig de procedure zoals opgenomen in afdeling 3.4 van de Algemene wet bestuursrecht (uniforme openbare voorbereidingsprocedure).

Zienswijzen

Het dagelijks bestuur van Waterschap Limburg heeft in de vergadering van 5 december 2023 het projectplan in ontwerp vastgesteld. Het ontwerp-projectplan heeft vervolgens conform het bepaalde in de Participatie- en inspraakverordening van Waterschap Limburg na voorafgaande bekendmaking gedurende 6 weken ter inzage gelegen tot en met 24 januari 2024. In deze periode konden belanghebbenden en ingezetenen een zienswijze over het ontwerp van het projectplan bij het dagelijks bestuur van het waterschap indienen.

Naar aanleiding van de ter inzagelegging is er geen zienswijze bij Waterschap Limburg binnengekomen.

Beroep en hoger beroep

De vaststelling van het projectplan wordt bekend gemaakt. Het plan ligt daarna gedurende zes weken ter inzage. Gedurende zes weken vanaf de dag na die waarop het besluit ter inzage is gelegd, kan beroep worden ingesteld bij de Rechtbank Limburg door:

- belanghebbenden en ingezetenen die een zienswijze over het ontwerp projectplan naar voren hebben gebracht; en
- belanghebbenden die geen zienswijzen over het ontwerp projectplan naar voren hebben gebracht.

Voor het indienen van een beroepschrift is griffierecht verschuldigd.

Tegen de uitspraak van de rechtbank kan vervolgens hoger beroep worden ingediend bij de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State. Hiervoor is ook griffierecht verschuldigd.

Crisis- en herstelwet

Op de vaststelling van dit projectplan is afdeling 2 van hoofdstuk 1 van de Crisis- en herstelwet van toepassing. Dit betekent dat degenen die beroep instellen in het beroepschrift moeten aangeven welke beroepsgronden zij aanvoeren tegen het besluit. Na afloop van de termijn van zes weken kunnen geen nieuwe beroepsgronden meer worden aangevoerd.

Een beroep wordt niet-ontvankelijk verklaard als er geen gronden zijn ingediend binnen de beroepstermijn. Een beroepschrift moet ook de motivering van de beroepsgronden bevatten. Het is dus niet mogelijk om binnen de beroepstermijn pro forma beroep in te stellen om zo een aanvullende termijn voor het indienen van de motivering te krijgen.

Degenen die beroep instellen worden verzocht in het beroepschrift te vermelden dat de Crisis- en herstelwet van toepassing is.

Verzoek om voorlopige voorziening

Het projectplan treedt na vaststelling in werking, ook al wordt er een beroepschrift ingediend. Dit betekent dat de maatregelen die zijn opgenomen in het projectplan kunnen worden uitgevoerd. Om dit te voorkomen kunnen degenen die beroep instellen gelijktijdig of na het indienen van een beroepschrift een zogenaamd “verzoek voor het treffen van een voorlopige voorziening” vragen bij de Voorzieningenrechter van de Rechtbank Limburg. Ook in dat geval is griffierecht verschuldigd.

Legger

Het instellen van beroep tegen het vaststellingsbesluit tot aanpassen van de legger is niet mogelijk nu er geen sprake is van het vaststellen of wijzigen van de ligging van een waterbergingsgebied of beschermingszone als bedoeld in de Waterwet (Bijlage 2 van de Awb).

Er zijn geen zienswijzen tegen het ontwerpbesluit tot aanpassen van de legger gekomen.

4 Hoofdstuk 4 Bijlagen

Bij dit Projectplan Waterwet behoren de volgende bijlagen

[Bijlage 1A Tekening DO - 1395-OW-T05-01-1.pdf](#)

[Bijlage 1B Tekening DO - 1395-OW-T05-01-1-LUCHTFOTO.pdf](#)

[Bijlage 2 2302297 Buffer Mamelis Lemiers rapportage volledig.pdf](#)

[Bijlage 3 Archeologisch bureau onderzoek \(Geonius\).pdf](#)

[Bijlage 4 - Vooronderzoek OOO \(ECG\).pdf](#)

[Bijlage 5 20240126_WSL094_Verkennend Natuuronderzoek ihkv de Ow_4.0 incl bijlage.pdf](#)

[Bijlage 6A Notitie resultaten Aerial Buffer Mamelis \(231123\).pdf](#)

[Bijlage 6B AERIUS projectberekening_20231121171319_BufferMamelisRSFo6Dih7Z6w.pdf](#)